

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/386/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5812204916
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5812204916.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka v právnej veci žalobcu: H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. U. XX, zastúpeného JUDr. Ferdinandom Klinovským, advokátom so sídlom S. XX, XXX XX C. P., proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Mamateyova 17, 850 05 Bratislava, IČO: 35 937 874, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.200,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/104/2012-107 zo dňa 11. marca 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/104/2012-107 zo dňa 11. marca 2013 vo výroku I., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi čiastku 1.200,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 28. 07. 2012 do zaplatenia v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v sume 48,11 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/104/2012-107 zo dňa 11. marca 2013 vo výroku III., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť na účet prvostupňového súdu súdny poplatok za žalobný návrh vo výške 72,00 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.200,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 28.07.2012 do zaplatenia v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (veta I. výroku rozsudku). Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 436,97 Eur, ich zaplatením na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Ferdinanda Klinovského, advokáta, S. XX, C. P., č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (veta II. výroku rozsudku). Žalovanému súčasne uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Námestovo súdny poplatok za žalobný návrh vo výške 72,00 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (veta III. výroku rozsudku).

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že podanou žalobou žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu čiastku 1.200,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z od 28.07.2012 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že ako vodič motorového vozidla EČV: TS 723-AF spôsobil dňa 01.07.2007 dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k zraneniu poistenkyne žalovaného R. E.. Keďže poisťovňa Allianz a.s., u ktorej bolo vozidlo povinne zmluvne poistené, na základe spoluviny poškodenej odmietla žalovanému nahradiť čiastku 4.069,49 Eur, predstavujúcu časť nákladov

na poskytnutú zdravotnú starostlivosť, žalobca uzavrel na túto sumu so žalovaným splátkový kalendár. V období mesiacov august 2010 až júl 2012 uhradil žalobca žalovanému celkovo sumu 1.200,00 Eur. V dôsledku spoluviny poškodenej žalobca túto sumu uhradil žalovanému však bez právneho dôvodu.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, (čo ani medzi účastníkmi tohto konania sporné), že žalobca dňa 01.07.2007 pod vplyvom alkoholu spôsobil motorovým vozidlom EČV: TS 723-AF dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k zraneniu poistenkyne žalovaného R. E.. Motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody poistené povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú jeho prevádzkou v poisťovni Allianz, a.s., ktorá z dôvodu vlastného určenia spoluviny poškodenej v rozsahu 20 %, odmietla žalovanému nahradiť čiastku 4.069,49 Eur, predstavujúcu časť nákladov na poskytnutú zdravotnú starostlivosť v celkovej sume 20.347,44 Eur. Na základe dohody o splátkach zo dňa 04.05.2010, ktorej súčasťou je aj uznanie dlhu, žalobca zaplatil žalovanému v období mesiacov august 2010 až júl 2012 v splátkach po 50,00 Eur, celkom čiastku 1.200,00 Eur ako náhradu nákladov za žalovaným poskytnutú zdravotnú starostlivosť R. E. v súvislosti s uvedenou dopravnou nehodu.

Z výpovedí svedkov S. G. a D. P., ktorý boli spolujazdcami pri dopravnej nehode zo dňa 01.07.2007 bolo zistené, že na zábavu do obce Liesek prichádzali jedným autom spoločne so žalobcom a poškodenu R. E. a rovnako v tejto zostave zo zábavy autom, ktoré viedol žalobca aj odchádzali. Svedok P. uviedol, že sa na zábave bavil s poškodenu, pričom pri odchode nasadol do auta napriek vedomosti, že žalobca požíval alkoholické nápoje. Poškodená R. E. sedela pri dopravnej nehode na zadnom sedadle za spolujazdcom. Svedkovia nevedeli uviesť, či bola pripútaná bezpečnostným pásom. V znaleckom posudku č. 35/2007 znalec MUDr. Miroslav Váňa popisuje mechanizmus vzniku zranení u poškodenej E. tým spôsobom, že táto nárazom a následným obratom vozidla bola vyhodená z auta, dopadla na vozovku pravou stranou tela, najmä hlavou a odtrhnutými pravými zadnými dverami bola udretá do ľavej strany tela do oblasti hornej končatiny, hrudníka a hlavy.

Podstata tohto sporu teda spočíva v tom, či žalobca zodpovedá za náklady zdravotnej starostlivosti v dôsledku svojho protiprávneho konania v celom rozsahu, alebo len sčasti podľa miery svojho zavinenia na vzniknutej škode.

Okresný súd poukázal na ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (ďalej aj „zákon č. 577/2004 Z.z.“) a konštatoval, že toto ustanovenie upravuje osobitný regresný nárok zdravotnej poisťovne na náhradu nákladov vynaložených zdravotnou poisťovňou na zdravotnú starostlivosť v prípade, ak k úrazu (škode na zdraví) poistenca zdravotnej poisťovne došlo v dôsledku zavinenej protiprávneho konania tretej osoby. Tento regresný nárok síce nie je nárokom na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, no svojou povahou ako samostatný občianskoprávny nárok na náhradu škody podľa osobitného zákona č. 577/2004 Z. z. má vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody povahu špeciálneho ustanovenia. Tento pomer špeciality vo svojich dôsledkoch potom znamená, že právny vzťah, ktorého sa toto špeciálne ustanovenie § 42 ods. 4 písm. a) citovaného zákona týka, sa v ním bližšie neupravených otázkach riadi všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Preto je potrebné v tomto ustanovení neupravenú otázku možného spoluzavinenia poškodenej na vzniku škody posudzovať podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zavinenie poškodenej na spôsobení škody.

Výpovede vyššie uvedených svedkov G. a P. v súvislosti so závermi znaleckého posudku MUDr. Váňa je potrebné vo vzťahu k správaniu sa poškodenej pred dopravnou nehodou vyhodnotiť tak, že poškodená R. E. vzhľadom na okolnosti pri spoločnom príchode na zábavu a následný priebeh zábavy musela vedieť, že žalobca ako vodič motorového vozidla požil pred jazdou alkoholické nápoje a že teda nastupuje do motorového vozidla k vodičovi, ktorý je pod vplyvom alkoholu. Okrem toho je zrejmé, že poškodená sediac na zadnom sedadle nebola pripútaná bezpečnostným pásom, čo dokazuje mechanizmus vzniku jej zranení vzniknutých vyhodnením mimo motorového vozidla pri náraze. V tomto smere podľa názoru okresného súdu tieto dva faktory spôsobené samotnou poškodenu nepochybne znamenajú určitú mieru príspevia k tak závažným následkom, aké jej pri dopravnej nehode vznikli. Na základe voľnej úvahy podľa § 136 O.s.p., súd I. stupňa dospel k záveru, že síce primárnou príčinou dopravnej nehody bolo vedenie vozidla žalobcom neprimeranou rýchlosťou a pod vplyvom alkoholu, v dôsledku čoho žalovaný vynaložil náklady na zdravotnú starostlivosť poškodenej, no tieto náklady mohli byť minimálne v rozsahu o 20 % nižšie, ak by poškodená bola riadne pripútaná bezpečnostným pásom,

resp. vôbec nemuseli vzniknúť ak by poškodená nenasadla do vozidla, vedomá si vedenia motorového vozidla vodičom pod vplyvom alkoholu.

Ak potom žalobca uzavrel dňa 04.05.2010 so žalovaným dohodu o splátkach ohľadne poisťovňou Allianz, a.s. nepreplatených nákladov žalovaného v čiastke 4.069,49 Eur, pri súčasnom uznaní tejto čiastky ako svojho dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, vykonaným dokazovaním podľa názoru okresného súdu bolo preukázané, že žalobca nenesie zodpovednosť za zaplatenie tejto čiastky práve v dôsledku vyššie uvedeného rozsahu spoluzavinenia poškodenej na vzniku týchto nákladov podľa § 441 Občianskeho zákonníka. Preto ak žalobca už zaplatil žalovanému časť týchto nákladov vo výške 1.200,00 Eur, plnil žalovanému túto čiastku bez právneho dôvodu. Samotná dohoda o splátkach totiž nezaložila povinnosť žalobcu na náhradu nákladov pričom vykonanými dôkazmi bola vyvrátená domnienka existencie tohto dlhu žalobcu voči žalovanému v čase jeho uznania. Žalovaný je preto podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, ktoré na jeho úkor získal, teda je povinný zaplatiť mu prijatú čiastku 1.200,00 Eur. Prvostupňový súd sa nestotožnil s obranou žalovaného o tom, že sa jeho majetok nezväčšil o túto sumu, keďže ju odviezol do systému zdravotného poistenia, pretože z hľadiska pasívnej legitímácie nie je rozhodné, či ide o vlastné prostriedky žalovaného alebo iba o prostriedky, ktoré spravuje. Pasívna legitímácia tu svedčí žalovanému v oboch prípadoch, pretože on uvedenú sumu od žalobcu prijal.

Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania okresný súd vychádzal z právnej úpravy úrokov z omeškania obsiahnutej v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v znení účinnom od 01.01.2009. Podľa tohto znenia je výška úrokov z omeškania o 8 % vyššia ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Odporca sa so zaplatením žalovanej čiastky dostal do omeškania s poukazom na ust. § 563 Občianskeho zákonníka dňom 28.07.2012 (ako dňom uplynutia 7-dňovej lehoty určenej žalobcom v liste, ktorý žalovaný prevzal dňa 20.07.2012), kedy bola platná základná úroková sadzba 0,75 %. Preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.200,- Eur od 28.07.2012 do zaplatenia.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal voči neúspešnému žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia za nasledovnú úkony právnej pomoci:

- príprava a prevzatie zastúpenia dňa 19.07.2012 v čiastke 61,41 Eur (pri základe určenom podľa § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v platnom znení (ďalej len "vyhláška")) + 7,63 Eur režijný paušál (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky),

- vypracovanie písomného podania - žaloby zo dňa 30.07.2012 v čiastke 61,41 Eur (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) + 7,63 Eur režijný paušál,

- zastupovanie na pojednávaní dňa 11.02.2013 v čiastke 61,41 Eur (§ 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky) + 7,81 Eur režijný paušál + náhrada cestovných výdavkov (§ 15 písm. a) vyhlášky) za cestu na trase Dolný Kubín - Námestovo a späť (35 km x 2) pri spotrebe motorového vozidla podľa osvedčenia o evidencii 5,3 litra/100 km a cene paliva 1,505 Eur/liter predstavuje za spotrebované pohonné hmoty 5,58 Eur a náhrada za opotrebenie motorového vozidla (0,183 Eur/km x 70 km) 12,81 Eur + náhrada za stratu času za cestu na pojednávanie a späť za 2 polhodiny pri hodnote jednej polhodiny 12,71 Eur (§ 15 písm. a) a § 17 ods. 1 vyhlášky) čo je 25,42 Eur,

- zastupovanie na pojednávaní dňa 20.02.2013 v čiastke 61,41 Eur + 7,81 Eur režijný paušál + náhrada cestovných výdavkov za cestu na trase Dolný Kubín - Námestovo a späť (35 km x 2) pri spotrebe motorového vozidla 5,3 litra/100 km a cene paliva 1,505 Eur/liter predstavuje za spotrebované pohonné hmoty 5,58 Eur a náhrada za opotrebenie motorového vozidla (0,183 Eur/km x 70 km) 12,81 Eur + náhrada za stratu času za cestu na pojednávanie a späť za 2 polhodiny pri hodnote jednej polhodiny 12,71 Eur čo je 25,42 Eur,

čo spolu predstavuje čiastku 364,14 Eur, ku ktorej prislúcha 72,83 Eur ako DPH 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, čo je spolu na trovách právneho zastúpenia 436,97 Eur. Súd nepriznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia za písomné vyjadrenie zo dňa 15.08.2012, keďže ho považoval za neúčelné v zmysle ponímania úkonu právnej služby ako úkonu, ktorého obsahom je nevyhnutnosť využitia odborných právnych vedomostí pričom toto podanie malo obsahovať vo svojej podstate iba

reakciu na výzvu súdu či žalobca súhlasí s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania. Právnu argumentáciu obsiahnutú v tomto podaní súd potom považoval za nadbytočnú, keďže túto mohol žalobca cestou právneho zástupcu predostrieť už v samotnej žalobe či následne na pojednávaní. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. súd uložil žalovanému povinnosť prisúdenú náhradu trov konania zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu.

Z dôvodu, že žalobcovi bolo v konaní priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, súd podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, uložil neúspešnému žalovanému zaplatiť súdny poplatok vo výške 72,00 Eur za žalobný návrh.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec. Konštatoval, že navrhovateľ dňa 01.07.2007 ako vodič osobného motorového vozidla EČV: TS 723-AF spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k zraneniu poistenkyne žalovaného - R. E.. Poistovňa Allianz, a.s., u ktorej bolo motorové vozidlo povinne zmluvne poistené, z dôvodu údajnej spoluviny menovanej odmietla žalovanému uhradiť čiastku 4.069,49 Eur, ktorá predstavuje časť nákladov zdravotnej starostlivosti vynaložených v súvislosti s poškodením zdravia poistenkyne E. pri uvedenej dopravnej nehode a na úhradu ktorej má žalovaný právo v zmysle ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z.. Keďže žalovaný vynaložil náklady zdravotnej starostlivosti pôvodne vo výške 20.347,44 Eur, v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalobcu si uplatnil tieto náklady voči nemu a zároveň voči poisťovni Allianz a.s. s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie. Poistovňa Allianz, a.s. z povinného zmluvného poistenia žalobcu plnila len čiastočne. Z dôvodu krátenia plnenia v rozsahu 20 % za spoluvinu poškodenej E., žalovanému nevyplatila sumu 4.069,49 Eur. Protiprávne zavinené konanie žalobcu bolo preukázané a bolo o ňom rozhodnuté v trestnom konaní. Dopravnú nehodu zaviniť žalobca, za čo bol uznaný vinným, jeho zodpovednosť nebola obmedzená a zmluvný poisťovateľ - poisťovňa Allianz, a.s. nemá právo posudzovať mieru zavinenia poškodeného subjektívne, podľa vlastnej úvahy. Preto žalovaný sumu 4.069,49 Eur, predstavujúcu rozdiel medzi skutočne vynaloženými nákladmi zdravotnej starostlivosti a medzi úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti vyplatenou zmluvným poisťovateľom uplatnil voči žalobcovi. Žalobca uzatvoril so žalovaným dohodu o splácaní predmetnej sumy pri súčasnom uznaní tejto čiastky ako svojho dlhu. Neskôr sa žalobca u žalovaného domáhal vrátenia nesplatených častí sumy 4.069,49 Eur, a to vo výške 1.200,00 Eur, nakoľko podľa jeho názoru na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu s poukazom na fakt, že na poškodení svojho zdravia nesie vinu i samotná poškodená ako poistenkyňa žalovaného.

Žalovaný sa s právnym názorom prvostupňového súdu vysloveným v napadnutom rozhodnutí nestotožnil. Okresný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci tým, že sa riadne nevysporiadal s otázkou posúdenia definície náhrady škody a definíciou regresného nároku. Žalovaný v konaní o zaplatenie nákladov zdravotnej starostlivosti nevystupoval voči žalobcovi ako poškodený, pretože si voči nemu neuplatňoval škodu, ale nárok vyplývajúci z ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z.. Ide o priame právo žalovaného uplatňované v zmysle citovaného zákona, teda právo postihu - regresné právo, ktoré je hmotno-právnym nárokom žalovaného voči osobám zodpovedajúcim za vzniknuté náklady zavineného protiprávneho konania treťou osobou (v súdnej veci žalobcom) uhradiť spôsobom stanoveným v osobitných zákonoch a takýto nárok nie je právom na náhradu škody v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka. Právo zdravotnej poisťovne voči tretej osobe na náhradu uhradených nákladov zdravotnej starostlivosti poskytnutej poistencovi, zdravie ktorého bolo poškodené zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, súvisí s vykonávaním zdravotného poistenia. Toto právo vzniká zaplatením úhrady poskytovateľovi zdravotnou poisťovňou. V takom prípade je nutné skúmať iba to, či došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu tretej osoby voči poistencovi žalobcu, miera zavinenia poškodeného sa nezisťuje. Nárok poisťovne v zmysle zákona č. 577/2004 Z. z. upravuje poisťový vzťah medzi poisťovňou a poistením a má povahu zvláštneho originálneho nároku. Uvedený názor, t.j. že právo postihu (tzv. regresné právo) je originálnym právnym nárokom poisťovne voči osobám zodpovedajúcim za škodu, keď túto škodu musela zdravotná poisťovňa z iného právneho dôvodu (z dôvodu spôsobenia škody treťou osobou) uhradiť spôsobom upraveným v osobitných zákonoch, a teda nie je nárokom na náhradu škody v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka, podporujú aj rozhodnutia NS ČR sp. zn. 25Cdo/1468/2007, 23Cdo/452/2010, 25Cdo/799/2006. Záver, že o tom, právo zdravotnej poisťovne na náhradu nákladov zdravotnej poisťovne nie je nárokom na náhradu škody ani nárokom

na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyslovil vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/218/2012 Krajský súd v Žiline, ďalej Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí sp. zn. 5Co/365/2010, Okresný súd Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. 8C/24/2007, Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. 13Co/195/2003, ako aj Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/16/2002, 2Cdo/343/2009. Aj keď sa v citovaných rozhodnutiach nárok zdravotnej poisťovne posudzoval z pohľadu premlčania, súdy v nich ustálili jednoznačný záver, z ktorého vyplýva, že právo zdravotnej poisťovne na úhradu nákladov zdravotnej starostlivosti podľa § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov (a do 31.12.2004 tento nárok vyplývajúci z ust. § 57 zákona č. 273/1994 Z. z.) nie je právom na náhradu škody, ani právom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale špeciálnym regresným nárokom podľa špeciálneho právneho predpisu. Z uvedených dôvodov podľa názoru odvolateľa ustanovenia § 420 a § 441 Občianskeho zákonníka nemožno v takýchto prípadoch použiť.

Zároveň žalovaný napadol aj výrok prvostupňového súdu o poplatku z omeškania a tiež jeho výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť okresnému súdu 72,00 Eur za žalobný návrh. Žalovaný je toho názoru, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok mu nevznikla, keďže v konaní sa rieši pohľadávka, ktorá spĺňa náležitosti vecného oslobodenia v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Za konanie vo veciach zdravotnej starostlivosti v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je nutné považovať každé také konanie, predmetom ktorého sú nároky vyplývajúce z predpisov upravujúcich podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti, konania v súvislosti s náhradou nákladov na zdravotnú starostlivosť poskytovanú poisťovňou zdravotnej poisťovne. Z uvedeného vyplýva, že konania, predmetom ktorých sú nároky, ktoré vznikli pri výkone zdravotnej starostlivosti, sú konaniami vo veciach zdravotnej starostlivosti a dopadá na ne ust. § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Tieto konania sú teda vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnil voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 83,02 Eur, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym i skutkovým posúdením prípadu učeným okresným súdom. Rozhodnutie okresného súdu považuje za vecne správne, vydané v súlade so zákonnými normami a tiež s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd na základe predložených dôkazov dostatočne zistil skutkový stav a svoje rozhodnutie odôvodnil vyčerpávajúcim a zrozumiteľným spôsobom, opierajúc sa o ustanovenia relevantných právnych predpisov. Žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno, keď jednoznačne preukázal existenciu skutočností zakladajúcich právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, výšku sumy bezdôvodného obohatenia, ako aj právne a skutkové okolnosti vzniku spoluviny na strane poškodenej, ohľadom vzniku dopravnej nehody, ktorú podľa hmotného práva mala znášať (spolupodieľať sa) poškodená. Je pravdou, že nárok zdravotnej poisťovne v zmysle ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. je samostatným regresným nárokom, no vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto právna úprava povahu špeciálneho ustanovenia, t.j. ustanovenia upravujúce náhradu škody obsiahnuté v Občianskom zákonníku sú *lex generalis* vo vzťahu k citovanému zákonu. Uvedené ustanovenie zákona č. 577/2004 Z. z. zakladá regresný nárok zdravotnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné podmienky v ňom uvedené. Poskytnutím úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vzniká zdravotnej poisťovni majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Keďže ust. § 42 ods. 4 písm. a) citovaného zákona neupravuje dôsledky vyplývajúce z prípadného spoluzavinenia poškodenej na vzniku škody, pri posudzovaní tejto otázky treba vychádzať z ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje zavinenie poškodenej na spôsobení škody ako *lex generalis* ohľadom otázok spoluzavinenia poškodenej pri vzniku dopravnej nehody. Zdravotná poisťovňa má podľa žalobcu právo voči tretím osobám na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania v rozsahu podľa miery zavinenia poškodenej. Miera spoluzavinenia vzniku dopravnej nehody zo strany poškodenej vo výške 20 % (výška spoluviny bola stanovená poisťovňou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. v rámci likvidácie poistnej udalosti z titulu uzatvorenej poistnej zmluvy na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) vychádza zo skutočnosti, že poškodená R. E. si počínala v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou upravenou v ust. § 415 Občianskeho zákonníka, keď napriek skutočnosti, že vedela, že žalobca vedie motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, si jednak dobrovoľne sadla do motorového vozidla, ktoré žalobca v podnapitom stave viedol a jednak sa

neprípútala bezpečnostným pásom, čím prispela k vzniku vlastnej škody na zdraví. Otázka percentuálnej výšky miery spoluzavinenia na vzniku dopravnej nehody bola i predmetom konania vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2C/87/2010, kde súd stanovil mieru spoluzavinenia poškodenej E. na vzniku predmetnej dopravnej nehody vo výške 55 %. Z uvedeného vyplýva, že suma, ktorú zaplatil žalobca žalovanému, mu bola poukázaná bez právneho dôvodu, keďže žalobca plnil tú časť náhrady škody (20 % z výšky náhrady škody), ktorú podľa povahy vzniku dopravnej nehody mala plniť poškodená žalovanému z titulu svojho spoluzavinenia na vzniknutej škode.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) vo výroku I. podľa § 220 O.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania však dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho návrh navrhovateľa o zaplatenie žalovanej sumy 1.200,00 Eur s príslušenstvom aj nesprávne právne posúdil. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Súčasne odvolací súd preskúmal aj námietky žalovaného uvedené v opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto sú dôvodné.

Podľa ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v platnom znení má zdravotná poisťovňa právo uplatniť voči tretej osobe nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním.

Uvedené zákonné ustanovenie upravuje osobitný regresný nárok zdravotnej poisťovne na náhradu nákladov vynaložených zdravotnou poisťovňou na zdravotnú starostlivosť, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca zdravotnej poisťovne došlo v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. V danom prípade sa nejedná o nárok na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, ale o nárok na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zdravotnej poisťovne (žalovaného), ktorú upravuje špeciálny predpis.

Odvolací súd zdôrazňuje, že regresný nárok, ktorým je v danom prípade právo poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť (za predpokladu, že došlo k zavinenému protiprávnemu konaniu tretej osoby), je hmotnoprávnym nárokom poisťovne voči tretej osobe vyplývajúci z osobitných právnych predpisov, a nie je právom na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka a k tomuto ustanoveniu nemôžu byť ustanovenia Občianskeho zákonníka špeciálnymi ustanoveniami.

V súdnej veci preto nebolo preto na mieste zisťovať mieru spoluzavinenia poškodenej R. E. na jej poškodení zdravia tak, ako to učinil v prejednávanej veci okresný súd. Aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka o náhrade škody je v danom prípade vylúčená. Ak teda žalovaný prijal od žalobcu plnenie na úhradu časti nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ktorá bola poskytnutá jeho poistenkyni R. E. v dôsledku zranení, ku ktorým došlo pri dopravnej nehode dňa 01.07.2007 v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalobcu (ktorý ako vodič riadil osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu), postupoval v plnom súlade s ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z., v dôsledku čoho nemohlo na jeho strane dôjsť ku vzniku bezdôvodného obohatenia. Žalobca totiž uhradil

žalovanému jeho legitímny nárok na náhradu jeho nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti poškodenej poistenkyni, a ktoré žalovaný ako zdravotná poisťovňa uhradil/-a poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti podľa osobitných právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu (v I. vete výroku napadnutom odvolaním) zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu z a m i e t o l .

O trovách konania rozhodol krajský súd pri aplikácii ust. § 224 ods. 2 O.s.p. tak, že priznal žalovanému ich náhradu. Žalobca nebol v tomto konaní úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Naproti tomu úspešný žalovaný si uplatnil voči žalobcovi trovy konania vo výške 48,11 Eur v súvislosti s použitím služobného motorového vozidla, značka Škoda Octavia EČV: BA 147-PI na trase Žilina - Námestovo a späť, t.j. 2 x 94 km = 188 km, pri priemernej spotrebe vypočítanej váženým aritmetickým priemerom zo spotrieb stanovených pre jednotlivé režimy uvedené v technickom preukaze vozidla 5,1 l a druhu čerpanej pohonnej hmoty nafta pri jej cene 1,43 l/Eur, čo sa rovná 13,71 Eur (§ 15 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v platnom znení), ako aj náhrada za používanie cestného motorového vozidla pri pracovnej ceste (§ 7 zákona č. 283/2002 Z. z.), pri základnej sadzbe 0,183 Eur x 188 km v celkovej sume 34,40 Eur. Celkom teda vzniknuté trovy konania na strane žalovaného predstavujú sumu 48,11 Eur, ktoré súd uložil žalobcovi uhradiť žalovanému úspešnému v tomto konaní.

Súčasne odvolací súd preskúmal i závislý výrok III. napadnutého rozsudku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok (§ 212 ods. 2 písm. b) O.s.p.) a po preskúmaní ho podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil, nakoľko sa jedná o vec, v ktorej sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Keďže v tomto konaní, súd uznesením priznal žalobcovi úplné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.) a úspešným účastníkom bol žalovaný, nie je daný dôvod na postup v zmysle ust. § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.